

obyvatelstva (týká se přímého uplatnění nároku na knihovní vklad vůči knihovnímu vlastníku se strany nabyvatele, na kterého přešla nemovitost po několikerém převodu mimoknihovním — t. 2766/VI). V téže sněmovně posl. Stenzl a dr. interpelují vládu o zřízení daňových soudů (t. 2766/VII). Ř.

K extradici Dr. Paveliče a Evžena Kvaterníka z Itálie do Francie v souvislosti s atentátem na jugoslávského krále Alexandra I.-Sjednotitele v Marseille byly v našem i cizozemském denním tisku připojovány komentáře, jež mnohdy svědčily o neznalosti zásad vydávacího práva. Totéž platí i o vydání podplukovníka Ivana Perčeviče z Rakouska do Francie. O podstatě t. zv. belgické atentátní doložky byla zmínka již v minulém sešitě Právnicku (str. 673 tohoto ročníku). Tu budiž poukázáno ještě k předpisům, podle nichž se řeší shora citované konkrétní extradiční případy.

Vydávací styk mezi Itálií a Francií jest upraven úmluvou z 12. května 1870 o vydávání zločinců, která ve čl. 3 stanoví jen, že politické trestné činy jsou ze smlouvy vyňaty (*les crimes et delits politiques sont exceptés de la présente convention*). Atentátní doložka se v této úmluvě nevyskytuje. Mezi oběma státy byla později sjednána ještě extradiční smlouva z 28. září 1896, týkající se Tunisu, která ve čl. 5, odst. 2 výslovně obsahuje i atentátní doložku, avšak této smlouvy nelze použítí přímo na extradiční věc Paveličovu a Kvaterníkovu, neboť jí upravuje se výlučně jen italský a francouzský extradiční styk s Tunisem.

Podle vyhlášky z 5. března 1921, č. 238 BGBl. zůstala mezi Rakouskem a Francií v platnosti státní smlouva ze 13. listopadu 1855 o vydávání zločinců (č. 12/1856 ř. z.) s doplňkem z 12. února 1869 (č. 56/1869 ř. z.). Tato smlouva rovněž neobsahuje atentátní doložky, kterou by byla dána povinnost vydati královraha neb účastníka kralovraždy, byť šlo jinak o čin politický nebo s ním souvislý. O deliktech politických se tato smlouva vůbec nezmiňuje.

To jsou předpisy smluvní, mezistátní.

Pokud jde o zákonné vnitrostátní vydávací právo, platné v Itálii, stanoví čl. 13 ital. tr. zák. (1930), že podmínky extradice se řídí za prvé italským trestním zákonem, za druhé extradiční smlouvou a za třetí mezinárodní zvyklostí (*dagli usi internazionali*). Vydání lze povolit i mimo smluvní povinnost, pokud smlouva je nezakazuje. (*L'estradizione può essere concessa od offerta, anche per reati non preveduti nelle convenzioni internazionali, purché queste non ne facciano espresso divieto.*)

Zákonné vydávací právo rakouské je dotud shodné s československým. Nezakazuje vydání pro politické trestné činy, ale neobsahuje ani atentátní doložky. § 41 rak. trest. zák. (1852) nařizuje řídit se extradiční smlouvou, je-li s tím kterým státem sjednána. Proto v kladném případě je zákonné vydávací právo pramenem jen podpůrným a je nutno užítí speciálních ustanovení smluvních, které jsou součástí právního řádu rakouského (rozh. 2095 víd. sb.).

Z citovaných předpisů plyne, že zákonné vydávací právo ita-

s k é připouští možnost vydání v mezích atentátní doložky, mezinárodní to zvyklosti (zdůrazněné i shora uvedenou smlouvou z roku 1896), když italsko-francouzská úmluva z roku 1870 jen stanoví, že politické delikty jsou z ní »vyňaty«, ale »nezakazuje« jinak výslovně vydání pro ně. Poněvadž pak smlouva rakousko-francouzská o politických deliktech se vůbec nezmiňuje, tu při podpůrném užití zákonného vydávacího práva nutno zastávat, že i Rakousko by mohlo vydání v mezích atentátní doložky stejně jako Italie.

Avšak smluvní povinnost vydání shora uvedené osoby nemá ani Italie ani Rakousko, čili vláde francouzské nevzešel smluvní extradiční nárok na vydání Pavelice a Kvaterníka z Italie, resp. na vydání Perčeviče z Rakouska.

Kronberger.

Manudukční povinnost soudcova.¹⁾ Obsahem ustanovení § 182, 1. odst. čr.s., podle něhož má soudce při ústním jednání působiti dotazováním nebo jiným způsobem k tomu, aby skutkové údaje pro řešení věci rozhodné byly učiněny, neb aby nedostatečné údaje o okolnostech k odůvodnění nebo poražení nároku uvedené byly doplněny, aby průvodní prostředky pro tyto údaje byly naznačeny nebo nabídnuté důkazy byly doplněny a aby vůbec byla dána všechna vysvětlení, kterých se jeví býti potřebí, aby skutkový podklad práv a nároků stranami tvrzených podle pravdy byl najisto postaven, je dána do rukou soudcových značná možnost, ale zároveň i povinnost dbáti, aby zejména strany advokáty nezastoupené, neznající formální stránky vedení procesu, nějakým omluvitelným opomenutím nedoznaly právní újmy.

Povinností soudcovou je, aby látku, stranou ať žalující, ať žalovanou, přednesenou, uspořádal a shrnul v přehledný obraz, ježž pak zařadí do příslušného právního rámce.

Tam, kde posice některé ze stran vyžaduje, aby nabídnutými a pak provedenými vhodnými průvodními prostředky byl dán pevný základ zjištění těch skutkových okolností, na nichž straně záleží, aby soud ku posouzení po stránce právní je mohl vzíti za prokázané, soudce spor řídící vyzve stranu, aby v tom neb onom smyslu tvrzení svá prokázala.

Soudce vedoucí spor pevně ve svých rukou, proniknův podstatu věci způsobem, jehož podklad právě v tomto ustanovení tkví, připraví dokonale celou materii ke konečnému právnímu posouzení. Ovšem k posouzení dle svého právního názoru.

Snad odvolací senát bude míti na věc jiný právní názor. Avšak látka plně vyčerpaná a plně sebraná soudcem, dbajícím to-

¹⁾ Poukazuji na tomto místě na článek Dr. Vosmíka, Nové povinnosti soudcovy podle § 182 čr.s. v nové osnově, uveř. v Soude. listech, roč. XV. č. 7, který první se chopil iniciativy v této otázce, o níž vzhledem k připravované osnově nového čr.s. bude stále málo řečeno, pokud se týče nepříjemných důsledků z ní pro soudce plynoucích a tento čl. má býti jen pokračováním, navázáním a novým rozvinutím zájmu o toto důležité téma.